

SIKRE DIGITALE TJENESTER I PRAKSIS

CIO Forum Sikkerhet, 7. mai 2015

Morten Tandle

FinansCERT

- Kort om meg og FinansCERT
- Bakteppe
- Tilnærming
- Hva ser vi av cyberhendelser?
- Praktisk sikring

Meg:

- Teknolog med forretningsinteresse
 - Siv.ing NTH, samt 'MBA' NHH/NTNU
 - Digital sikkerhet i ulike former siden 1994

FinansCERT:

- Sektor-CERT for finansnæringen i Norge
 - Bistår norske banker og forsikringsselskaper med å håndtere cyber-hendelser
-

- Høy grad av digitalisering i finansnæringen
 - De første nettbankene kom høsten 1996
 - Bankene har opplevd og håndtert cyberhendelser i minst 15 år
-

- Kort om meg og FinansCERT
- Bakteppe
- Tilnærming til sikkerhet
- Hva ser vi av cyberhendelser?
- Praktisk sikring

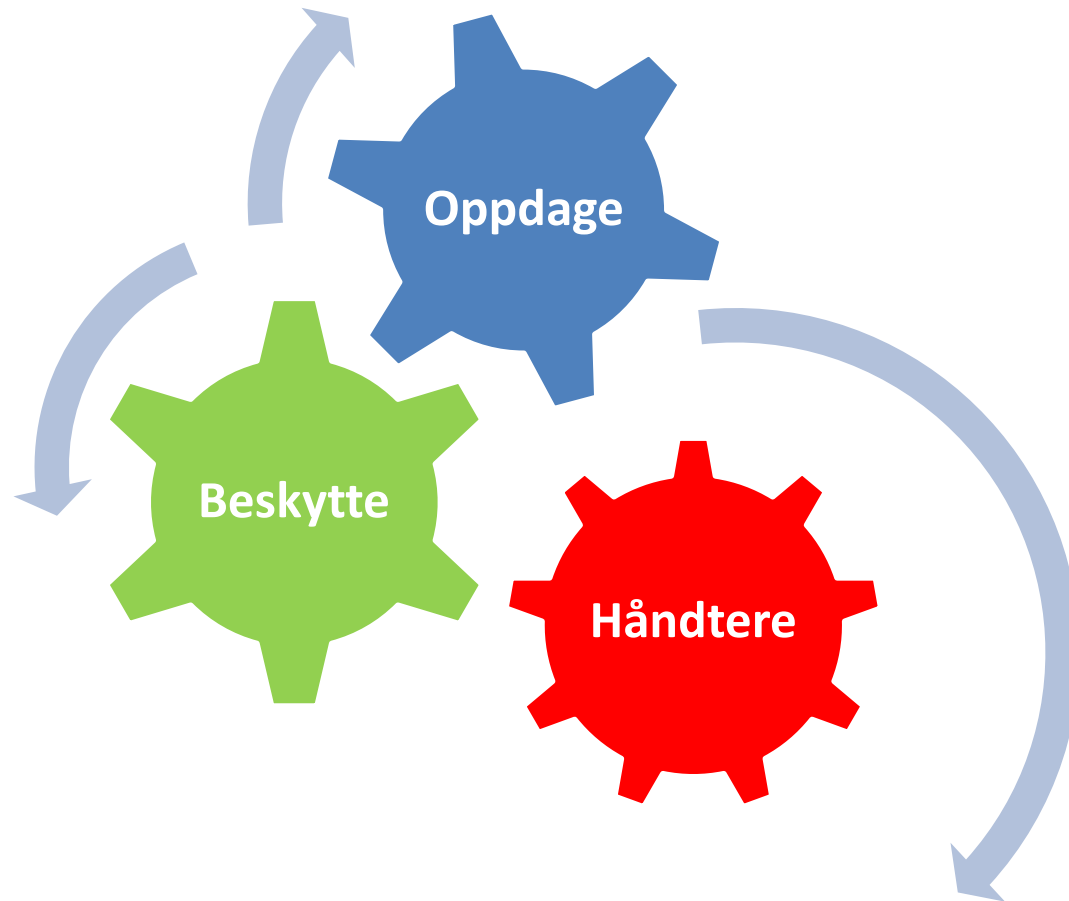
Hvordan tar virksomheten tak i dette?

➔ Jobbe systematisk, risikobasert

ISO27001: Styringssystem for informasjonssikkerhet
(prosess, roller og ansvar)

ISO27002: "Administrasjon av
informasjonssikkerhet"
(konkrete tiltak)

- Forebygge
 - Kjenne trusselbildet og sikre med tiltak
- Oppdage
- Håndtere hendelser
 - Skadebegrense
 - Retur til normalsituasjon
- Lære av erfaringen
 - Justerte tiltak

- Kort om meg og FinansCERT
- Bakteppe
- Tilnærming til sikkerhet
- Hva ser vi av cyberhendelser?
- Praktisk sikring

- Forsøk på nettbankbedrageri/tyveri
 - med bruk av malware (2014: Bl.a. Gozi og Neverquest)
 - via phishing etter Nettbank-påloggings-info
- Tjenestenektangrep: lite/ingen med konsekvens
- Phishing (epost – link – phishing-website)
 - Phishing etter kredittkort
- Svindel via hacket epost
 - Forsøk på å lure banker til å betale ut penger
 - Fakturasvindel (f.eks. endret mottagerkonto)
- Løsepengevirus

Følger med – men har ikke sett hos “våre” i Norge/Norden ennå

- målrettede angrep (“APT”)
- Forsøk på mobilbank-bedrageri/tyveri

Fra: skatteetaten.no [<mailto:skatt@bt.no>]

Sendt: 16. april 2015 08:35

Til: N.N

Emne: * er berettiget til a motta en skatterefusjon pa: 6874,44 NOK *

Skatteetaten

er berettiget til a motta en skatterefusjon pa: 6874,44 NOK

Vennligst send skatterefusjonsforespørselen din og gi oss 1-3 dager til a behandle den.

En tilbakebetaling kan bli forsinket av en rekke arsaker.

For eksempel ved a sende ugyldige poster eller soke etter fristen.

Hva kan jeg gjøre for å gjenopprette det?

* For a fa tilgang til skjemaet for din skatterefusjon:

1. **Klikk her** Fyll ut skjemaet innen 16-04-2014.
2. Den raskeste og enkleste maten a fa tilbakebetalingen er ved direkte innskudd pa din kredittkortet.

Med vennlig hilsen, Skatteetaten.no

Skatteetaten
<http://www.skatteetaten.no/>

Skatteetaten

RSS

Cookies

Information in English/Polish - taxnorway.no

Kontakt oss

Bokmål ▼

Høykontrast

A A

Søk i Skatteetaten

🔍 SØK

Person

Du er her: [Skattekort og forskuddsskatt](#) > [Skatteberegning for skattekort](#) > Skatteberegning for skattekort inntektsåret 2013

* indikerer påkrevd felt.

Skriv inn informasjonen under og klikk på Fortsett.

Fornavn: *Etternavn: *Gateadresse: *By: *Postnummer: *Telefonnummer: E-postadresse: *Personnummer: *

Danske Bank

På dette kortet vil du motta tilbakebetalingen (kr 6874,44)

Kortnummer: *

Utløpsdato: Måned ▼ År ▼ *

Sikkerhetskode: * (cvv2)

FORTSETT

Skatteetaten

RSS

Cookies

Information in English/Polish - taxnorway.no

Kontakt oss

Bokmål

Høykontrast

A A

Søk i Skatteetaten

SØK

Person

Du er her: [Skattekort og forskuddsskatt](#) > [Skatteberegning for skattekort](#) > Skatteberegning for skattekort inntektsåret 2013**MasterCard.
SecureCode.**

Tast inn din SecureCode™ (ditt selvalgte passord) og trykk på OK

Tilbakebetalingen: NOK 6874,44

Dato: 2014:06:16

Kortnummer: **** * 0069

Tast inn SecureCode
(passord)

OK

Les mer om MasterCard SecureCode [her](#)

Avbryt

Skatteetaten

[Information in English/Polish](#)[Skjema](#)[Søker](#)[Personvern og sikkerhet](#)[Skattehjelpen](#)

Følg oss:

Skatteetaten - Skatteberegning for skattekort inntektsåret 2013 - Mozilla Firefox

Skatteetaten - Skattebere...

www.simplybudgets.com.au/sktsmoeonxxl/done.html?

Yahoo

RSS Cookies Information in English/Polish - taxnorway.no Kontakt oss Bokmål Høykontrast A A

Skatteetaten

Søk i Skatteetaten SØK

Person

Du er her: Skattekort og forskuddsskatt > Skatteberegning for skattekort > Skatteberegning for skattekort inntektsåret 2013

Takk skal du ha!

Forespørselen din er sendt til verifisering.
Hvis informasjonen er riktig, vil du motta tilbakebetalingen innen 3 virkedager.

Skatteetaten

Information in English/Polish Skjema Satser Personvern og sikkerhet Skattehjelpen Følg oss: f t

DNB advarer mot svindelforsøk

Både DNB og Danske bank er utsatt for Phishing, en form for nettsvindel der brukere av e-post blir fralurt fortrolig informasjon.

Mange har fått tilsendt epost som skal ta deg til DNBs nettside. Dette er derimot nettsvindel og de som trykker på linken blir sendt til en helt annen nettside. FOTO: STIAN STRØM/ILLUSTRASJON / NRK

DNB advarer mot svindelforsøk over epost. Mange har den siste tiden fått en epost som ser ut til å være fra DNB eller fra Danske bank der man blir bedt om å logge inn for å sjekke mottatt betaling.

– Særlig når folk er litt stressa, slik som nå rundt påske, så kommer disse mailene. Det er utpekulert svindel fra ende til annen. Hvis du lurer på om du har gått på denne svindele-posten må du bare kontakte oss så fort som mulig, så skal vi gå inn og se på det. Vi har allerede stoppet mange av disse transaksjonene og har et beredskapsteam som er klar for å hjelpe, sier Even Westerveld, informasjonssjef i DNB.

E-posten som er sendt ut til flere bedrifter og privatpersoner i hele landet ser slik ut. FOTO: NRK

Phishing

Både privatpersoner og bedrifter har mottatt epost fra det som tilsynelatende er DNB eller Danske Bank.

Journalist Liss Jacobsen

Journalist Sunniva Sollied Møller

MER OM FINNMARK

Oppdatert 01.04.2015, kl. 09:05

– Har ikke lenger styrets tillit

– Deler av Barentshavet kan bli stengt for fiske

MER OM FINNMARK

- Kort om meg og FinansCERT
- Bakteppe
- Tilnærming til sikkerhet
- Hva ser vi av cyberhendelser?
- **Praktisk sikring**

- Risiko (og sikring) håndteres best som en integrert del av tjenesten
 - Finn ditt risikobilde, og dokumenter det
 - Vær forberedt på at noe går galt, ha en plan for å håndtere uønskede/uventede hendelser
-

Sikkerhetsfunksjoner i digitale tjenester er svært krevende (spisskompetanse) å utvikle og forvalte

→ Bruk tilgjengelige, gode moduler der du kan (“hyllevare”)

Gode digitale løsninger

- Har sikkerhet som en integrert del av løsningen
 - Har vinn-vinn med både brukervennlighet og god sikkerhet
 - Utnytter sikkerhetsfunksjonalitet til å gjøre digital forretning
-

Takk for meg!